

№6 №7 №8 Костюм та зачіски Стародавньої Греції

<https://youtu.be/EbcZx3MbSoI>

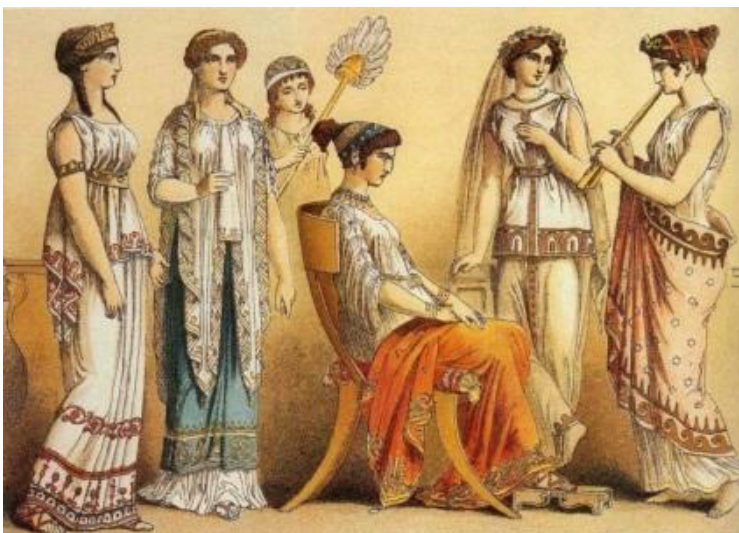
історія Ст. Греції

https://youtu.be/6_sJei88G8Q

У Древній Греції величезну роль у вихованні громадянина й людини відігравала фізична культура й природним був культ тренованого тіла. В основі ідеалу краси лежить єдність, гармонія духу й тіла. Греки вважали величину, порядок і симетрію символом прекрасного. Ідеальною вважалась людина, у котрої всі частини тіла й риси обличчя перебували в гармонічному поєднанні.

По канонах грецької краси прекрасне обличчя передбачало прямий ніс, великі очі із широким міжповіковим розрізом, дугоподібними краями повіки; відстань між очима повинна була бути не меншою величини одного ока, а рот у півтори рази більшим за око. Великі опуклі очі підкреслювалися округлою лінією брів. Красу обличчя визначали прямі лінії носа, підборіддя, невисоке чоло, облямоване завитками волосся із прямим проділом. Елліни велику увагу звертали на зачіску. Жінки, як правило, волосся не обрізали, вони укладали його вузлом або перев'язували напотилиці стрічкою. «Античний вузол» увійшов в історію зачісок й дотепер знаходить собі шанувальниць.

Юнаки голили обличчя й носили довгі завиті локони, перехоплені обручем. Дорослі чоловіки носили коротке волосся, круглу борідку й вуса. У моді була краса сувора й шляхетна. Насамперед цінувалися блакитні очі, золотаве кучеряве волосся й світла, блискуча шкіра. Для додання обличчю білизни привілейовані грекині використовували білила, легкі рум'яна наносили карміном - червоною фарбою з кошенілі, застосовували пудру й губну помаду. Для підведення очей - кіптяву від згоряння спеціальної есенції.



Види одягу греків.

Із занепадом Риму епоха оспівування краси змінилася культом аскетизму, відчуженості від радостей сприйняття світу. У середні віки земна краса вважалася гріховною, а насолода нею - недозволеною. Тіло завішували важкими тканинами, які щільним мішком приховували статуру

(відношення ширини одягу до росту становило 1:3). Під чепчиком повністю ховали волосся, був відданий забуттю весь арсенал засобів для поліпшення зовнішності, які були так популярні в античні часи. В античні часи ідеалом чоловіка вважався атлет, патріот, ерудит, а жінки – здорова, цільна, різностороння особистість. Фігура – «золотого сечення», Венера Мілосська, яка мала такі стандарти: 164 см зріст, 86 об'єм грудей, 69 см талія, 93 см бедра.

Одяг жінок і чоловіків у Давній Греції також вражає простотою: усі костюми шили на основі двох прямокутних полотнищ тканини з льону чи шерсті, які з'єднували застібками-фібулами. Одяг заможніших афінян вирізнявся білим кольором і багатством візерунків. Жінки користувалися косметикою: рум'янами, сурмою, кремами та масками.



Одяг у греків був драпірованим, в основному вовняний. Нижнім одягом був хітон - прямокутний шматок тканини, який складався по-вертикалі вдовж лівого боку тіла і скріплювався на плечі спеціальними застібками – фібулами. Підпоясувався ременем та викладався вертикальними складками.

Давні греки були завзятим, енергійним народом.

Чоловічий одяг. Верхнім одягом був гіматій. Це прямокутний шматок тканини з вовни, який драпірувався різними способами навколо тіла, (2,90X1,80). Люди розумової праці – філософи, поети, і ін.. носили гіматій, сховавши в нього руки. По тому, як його носили, можна було визначити рід занять: оратор, ремісник і ін.

Гіматій носили на хітон, але могли одягати і на голе тіло. Одяг був

яскравий і різнобарвний, особливо у молодих людей - пурпуровий, червоний, зелений і синій. Жовтого кольору чоловіки не визнавали, він вважався пристойним тільки для жінок. Білий колір вважався найкрасивішим і ошатним. Білий одяг обробляли яскравою кольоровою облямівкою. Хламида також була верхнім одягом. У стародавніх греків предмет чоловічого зовнішнього одягу, що виготовлявся із вовняної тканини. Хламида являє собою довгасту мантию, яка покривала шию короткою стороною, причому застібка

закріплювалась або на грудях, або на правому плечі. Від прямокутного гіматія відрізняється меншими розмірами та кроєм.

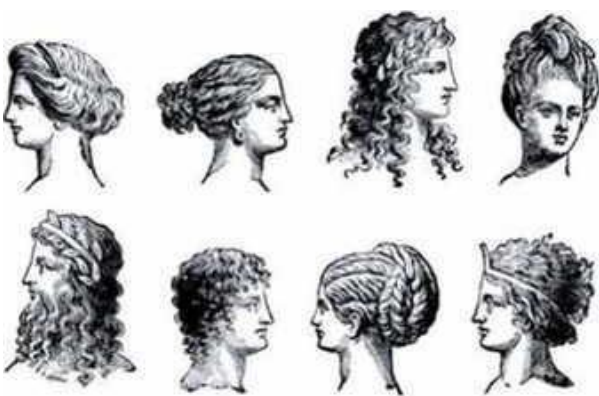


Жіночий одяг. Жіночий костюм того часу треба було не так кроїти, скільки драпірувати на собі. Як і чоловічий, жіночий одяг поділявся на дві основні частини - легке спіднє і більш щільне верхнє вбрання - пеплоса. Нижній хітон робився набагато довше чоловічого. Це довге вільне вбрання, підхоплене поясом, який заміжні жінки носили під грудьми, а дівчата - на талії або на стегнах. Зазвичай хітон скріплювався на правому плечі пряжкою або перехрещувався на грудях. Жінки носили довгий хітон. В епоху класики його почали прикрашати орнаментами,

різними кольорами, проте білий хітон завжди вважався більш вишуканим (рис. 3.8). Найбільш давнім хітоном був пеплос. Його правий бік прикрашали орнаментом і не зшивали.

Ідеалом греків було здорове, фізично треноване тіло. Образ оголеного атлета став головним в античній скульптурі. Патріотизм, висока громадянська свідомість, широкий світогляд — усе це поєднувалося з фізичною красою гармонійно складеного тіла. Слід зазначити, що давньогрецьку моду вирізняли п'ять особливостей: прагнення до організованості, закономірності, пропорційності, доцільності, симетрії. Саме у Стародавній Греції зачісці було надано значення високого мистецтва, а чоловіки охоче експериментували зі своїм волоссям. Перукарі мали не тільки гарно і швидко зачісувати волосся, а й як в архітектурі та скульптурі, дотримуватися правил гармонії та естетики. Дівчата Стародавньої Греції, на відміну від юнаків, не брали участі в Олімпійських змаганнях, але гарне тіло вважалося і в юнаків, й у дівчат дарунком від Бога і становило предмет гордості, поваги й шанування.

Даючи загальну характеристику чоловічим зачіскам у Стародавній Греції, можна зробити висновок, що вони були досить різноманітні. У ранньому періоді грецької історії вони майже не відрізнялися від жіночих. В дану епоху носили довге завите й укладене у



Мал. 116. Зачіски стародавніх греків

суворому порядку волосся, а також коси, їх залишали розпущеними, вкладали навколо голови. Пізніше зачіски спрощували: перукарі працювали годинами, створюючи ілюзію локонів, що розвіювалися на вітрі. Найпопулярнішими були зачіски з розчесаним на всі боки волоссям. На потилиці залишали довгі пасма, а над чолом короткі, які завивали у тугі локони або закручували в кільця. Волосся звисало щільно притиснутими одне до одного пасмами чи його вкладали у вигляді заплетеного



«хвоста», який підгортали догори. При цьому локони закладали під косу.

Фарбування волосся, завивка здійснювалися добре освіченими фахівцями як з рабів, так і з вільних громадян. Раби, які володіли професійними технологіями виконання зачісок, дуже високо цінувалися, мали майнові привілеї. Кожен із фахівців виконував тільки одну операцію. Так, уже в сиву давнину виникли своєрідні школи з навчання перукарської майстерності. Саме у Стародавній Греції з'явилися перші професійні перукарі — «каламістри». Ця назва походить від назви щипців для завивки волосся. Металеві стержні «каламіс» були вдосконалені в щипці для завивки волосся «каламіструми».

Техніка виконання зачісок постійно вдосконалювалася. Можна було побачити поєднання різноманітних локонів: трубчастих, кільцеподібних, спіральних. Деякі ритуальні й нарядні зачіски прикрашали над чолом бантом із волосся, який нагадував метелика. Таку зачіску називали «цикада», або «бант Аполлона» . Греки вважали, що густе довге волосся — найкраща краса вільної людини. Тому в Стародавній Греції завжди, від зародження держави і до македонського періоду, поважні мужі обов'язково відпускали бороди та вуса. В Афінах довгі бороди носили чоловіки літнього віку, мудреці. Борода символізувала мужність: її відпускали після 20 років, попередньо присвятивши перший юнацький пушок богам.

Отже, обличчя голили вільні молоді юнаки, в яких борода росла ще повільно, а також раби. Після македонського загарбання чоловіки голили бороди й у зрілому віці. З македонського періоду гоління обличчя стало популярним серед усього чоловічого населення. В класичний та елліністичний періоди чоловіки почали скорочувати довжину волосся, особливо на потилиці, зовсім відкриваючи шию. Вони вже не випускали локонів над чолом і пасом волосся з боків. Раби завжди мали коротку стрижку. Практично всі чоловічі зачіски доповнювали лобними пов'язками, обручами, шнурками, стрічками

Основним типом жіночої зачіски був так званий грецький вузол: розділене на прямий проділ волосся досить низько спадало на чоло (грекам не подобалося занадто високе чоло) , а на потилиці вкладалося пучком. Найрізноманітніші пов'язки, діадеми, стрічки і сітки давали змогу створювати різні варіанти цієї нехитрої, по суті, зачіски.

Для жіночих зачісок характерні два основних види:

- довгі локони, що спадають на шию та груди, і підібране волосся, зав'язане на потилиці у вузол. За відкритими вухами, на потилиці відрощували довге волосся, яке заплітали в коси, завивали у локони або спускали вільними пасмами.



- Другий вид жіночих зачісок: у більшості зачісок чоло було закрите локонами, завитками або пасмами, що вільно спадали. Відкрите чоло в Стародавній Греції вважалось негарним. Найпростішу зачіску робили так: волосся розділяли на прямий проділ, трохи завивали, напускали півколами на чоло, а

потім зачісували хвилястими пасмами до потилиці або до маківки, де зв'язували його в пучок. Шия при цьому була відкрита.

Особливою популярністю у Стародавній Греції користувалися зачіски з вузлами, які називали «корімбос». Варіанти «корімбосів» були дуже різноманітними. Наприклад,



відома зачіска під назвою «**гроно хмелю**». Волосся в цій зачісці піднімали високо догори, на маківці завивали у локони або кільця, на чоло випускали короткі пасма закрученого волосся. Зачіски «факел», «лампадіон» також були популярними в Стародавній Греції. Пофарбоване у світлі мідні кольори волосся укладали на потилиці в подовжену форму. Для зручності використовували спеціальні



металеві каркаси і сітки (сфендоли). Волосся укладали в це невігадливе приладдя або

перев'язували стрічками, залишаючи стирчати кінці. Обриси зачіски нагадували форму античної олійної лампи, а кінці волосся — язика полум'я. Саме цю зачіску називали «лампадіон».

У середині V ст. до н. е. Аспасія, друга дружина правителя Афін полководця Перікла, запропонувала зачіску у вигляді дині; її так і називали —

«динеподібна». Зачіска увійшла в моду й являла собою укладені від країв волосся до маківки правильні джгутоподібні пасма. Для збереження форми зачіску кріпили стрічками чи шнурами, перев'язуючи їх хресто- або спіралеподібно.



Давньогрецька гетера, красуня Фріна, ввела у моду високу зачіску з бантом. Мармурову статую Фріни створив великий скульптор Пракситель.

У V ст. до н. е. відмічено спроби фарбування волосся. В Стародавній Греції особливо захоплювалися руським волоссям, а також його золотавими відтінками. Цю моду було запозичено у римлянок. Пізніше греки перейняли моду й на перуки. Гречанки змінювали природний колір волосся (чорний) за допомогою розчинів лугу, добиваючись золотистого кольору. Для надання волосю світлого відтінку користувалися дрібно меленим рисом і борошном, а в особливо урочистих випадках перуки посипали золотим порошком.

Із світлого волосся робили різноманітні за формою перуки, які коштували дуже дорого. Форма залежала від смаків, пори року, часу доби. Дешеві перуки робили з морської трави, стебел рослин, їх фарбували в охристі та жовті кольори. Зможні жінки, як правило, мали декілька перук.

ДЗ: ПЕРЕПИСАТИ ПІДКРЕСЛЕНИЙ ТЕКСТ